

POWIATOWY URZĄD PRACY W GDYNI

**MONITORING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W
SOPOCIE
ZA ROK 2009**

Część II

Lipiec 2010

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. Analiza absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2008 / 2009 w Sopocie.	5
II. Analiza szkół policealnych, ponadgimnazjalnych, zawodowych w Sopocie za rok szkolny 2008 / 2009 oraz prognoza na rok 2010.....	6
III. Analiza absolwentów zarejestrowanych w PUP w Gdyni według szkół i zawodów w roku 2009 oraz przewidywani absolwenci w roku 2010...	7
Wnioski	8

Wstęp

Powiatowy Urząd Pracy w Gdyni analizując sytuację na lokalnym rynku pracy prowadzi stałe badanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno - zawodowym. Na podstawie badania powstaje raport końcowy opisujący sytuację na lokalnym rynku pracy. Raporty tworzone są dwa razy w roku – półroczny (charakter diagnostyczny) i roczny.

Niniejszy raport to część II raportu rocznego (prognostyczna), obejmująca analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w oparciu o dane o absolwentach szkół wyższych i ponad gimnazjalnych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2008/2009 w układzie wojewódzkim.

W dobie gospodarki rynkowej szczególną uwagę należy poświęcić na dostosowanie systemu kształcenia do zmieniającego się zapotrzebowania pracodawców na kwalifikacje zasobów ludzkich. Wdrożenie systemu monitoringu pomoże określić kierunki i natężenie zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na rynku pracy. Ma on służyć lepszemu dopasowaniu kwalifikacji osób poszukujących pracy do oczekiwań pracodawców. Badanie to pomaga usprawnić pracę poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Zawód nadwyżkowy można nazwać zawodem mniej pożądanym przez pracodawców – więcej jest chętnych do pracy, niż miejsc pracy w danym zawodzie. W dużo lepszej sytuacji znajdują się osoby posiadające zawód deficytowy – to znaczy taki, w którym popyt na pracowników posiadających dane kompetencje jest wyższy, niż podaż tych ludzi.

Zgodnie z prawami rynku osoba posiadająca zawód deficytowy może w wielu przypadkach stawiać warunki na rynku pracy, wybierając dla siebie odpowiednią ofertę. Za sytuację idealną uznać możemy gdy obie wartości – podaż pracowników oraz popyt na pracowników w danym zawodzie równoważą się. W rzeczywistości sytuacja taka występuje jednak dość rzadko, rynek pracy jest zmienny.

Stała analiza zapotrzebowania pracodawców oraz zmian zachodzących na rynku pracy pozwala niejako wyjść naprzeciw ich oczekiwaniom. Dlatego właśnie monitoring zawodów, będąc narzędziem ciągle jeszcze dalece niedoskonałym, pomocny jest dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i uczących się, jak również wszelkich instytucji edukacyjnych i szkoleniowych w kreowaniu swojej pozycji na rynku pracy. Opracowanie to pomaga m.in. na zapoznanie się ze skalą niedostosowania struktury zawodów do potrzeb rynku pracy, a tym samym wskazuje konieczność prowadzenia zintegrowanych działań na rzecz dostosowania systemu kształcenia do potrzeb tegoż rynku, sugerując jednocześnie w kierunku tych działań.

1. Analiza absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2008/2009 w Sopocie.

Z danych GUS dotyczących absolwentów szkół wyższych według szkół i grup kierunków za rok akademicki 2008/2009 wynika, iż uczelnie działające w mieście Sopot ukończyło **428** absolwentów, z czego **301** stanowiły kobiety. Wszyscy absolwenci z Sopotu odbyli studia I stopnia **428**, w większości w trybie zaocznym **291**, niż w dziennym **137**.

W mieście działają: **Sopocka Szkoła Wyższa w Sopocie** oraz **Europejska Szkoła Hotelarstwa, Turystyki i Przedsiębiorczości - Szkoła Wyższa w Sopocie** - będące uczelniami niepublicznymi.

Pierwszą omawianą uczelnią wyższą jest **Sopocka Szkoła Wyższa** w Sopocie, której absolwenci kształcą się na kierunku **Ekonomia** oraz nowym kierunku **Europeistyka**. Odpowiednio tytuł licencjata otrzymało **244** absolwentów ekonomii oraz **26** licencjatów europeistyki. W PUP Gdynia zarejestrowany był na koniec 2009 roku tylko jeden absolwent Sopockiej Szkoły Wyższej – specjalista do spraw rachunkowości.

Kolejną omawianą szkołą wyższą jest **Europejska Szkoła Hotelarstwa, Turystyki i Przedsiębiorczości - Szkoła Wyższa w Sopocie**, która kształci wyłącznie na kierunku **Turystyka i rekreacja**.

Ukończyło go 149 absolwentów z tytułem licencjata. W PUP Gdynia na koniec 2009 roku zarejestrowanych było 4 absolwentów owej uczelni - 3 byli specjalistami do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, a 1 ekonomistą. Podstawowym zadaniem Uczelni jest kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr dla potrzeb gospodarki turystycznej, edukacji i administracji samorządowej oraz dla potrzeb kultury fizycznej.

Należy zauważyć, że w danych ministerstwa dot. absolwentów nie figuruje Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej mająca oprócz swojej głównej siedziby w Warszawie, oddział w Sopocie. W rejestrze

bezrobotnych Urzędu pozostawało na koniec 2009 roku 7 absolwentów kierunku psychologii z tej uczelni.

II. Analiza Szkół policealnych, ponadgimnazjalnych, zawodowych w Sopocie za rok szkolny 2008/2009 oraz prognoza na rok 2010.

Z danych dotyczących szkół ponadgimnazjalnych z Sopotu wynika, iż w roku 2009 ukończyło je 579 absolwentów, w tym:

- policealne – 63 osób (głównie ze Szkoły Policealnej Nr 2)
- technika – 95 (wszystkie osoby – Zespół Szkół Handlowych)
- średnie zawodowe – 3 (Sopocka Szkoła Muzyczna)
- licea ogólnokształcące – 400 (głównie z LO Nr II)
- zasadnicze zawodowe – 18 (Zasadnicza Szkoła Zawodowa).

Według kierunków kształcenia najwięcej absolwentów z wykształceniem policealnym zdobyło zawód: technika informatyka (22), technika obsługi turystycznej (13), logistyka (11). Natomiast wśród kończących technikum najwięcej było: techników handlowców (27 osób) i techników ekonomistów (26). Średnie zawodowe wykształcenie w Sopockiej Szkole Muzycznej ukończyły 3 osoby.

Prognozy na rok 2010 wskazywały niewielki spadek liczby absolwentów na niemal wszystkich kierunkach kształcenia oprócz technika organizacji reklamy.

Wśród absolwentów z 2009r. - 400 ukończyło średnią szkołę ogólnokształcącą (bez zawodu), w tym 122 z II liceum Ogólnokształcącego w Sopocie. W 2010 roku, podobnie jak w Gdyni prognozowano zmniejszenie się liczby absolwentów, która w Sopocie miałaby wynieść 368.

W analizowanym okresie szkołę zasadniczą zawodową ukończyło zaledwie 18 sprzedawców. Prognoza na rok kolejny wskazywała, że liczba absolwentów tego typu szkół nieco zmaleje (do 15 osób).

III. Analiza absolwentów zarejestrowanych w PUP w Gdyni według szkół i zawodów w roku 2009 oraz przewidywani absolwenci w roku 2010.

Z danych dot. struktury zawodowej absolwentów według szkół i zawodów w Sopocie w latach 2009 i 2010, wynika, że w PUP Gdynia zarejestrowanych na koniec 2009 roku było **11** absolwentów szkół sopockich, w tym: **2** osoby ze szkół policealnych, **5** ze szkół średnich technicznych, **3** z liceów ogólnokształcących oraz **1** z zasadniczej szkoły zawodowej.

Zarejestrowani w tut. Urzędzie na koniec roku 2009 absolwenci:

szkół policealnych to osoby w zawodach:

- Technik informatyk (1 osoba),
- Organizator obsługi turystycznej (1).

szkół średnich technicznych (technika, licea zawodowe):

- Handlowiec (3),
- Technik informatyk (1),
- Technik logistyk (1).

liceów ogólnokształcących

- bez zawodu (3)

zasadniczych szkół zawodowych

- sprzedawca (1)

Analizując dane pod kątem szkół oraz zawodów w Sopocie w roku 2009 i prognozy na rok 2010 widać, iż spośród **szkół policealnych** najwięcej absolwentów opuściło Szkołę Policealną Nr 2 dla Dorosłych w Sopocie - 59 osób w zawodzie pracownik administracyjny. Na czele **szkół średnich technicznych** było Technikum Nr 2 dla Dorosłych w Sopocie, które wygenerowało na rynek pracy 31 asystentów ekonomicznych. Pośród **Liceów Ogólnokształcących** najwięcej uczniów ukończyło II Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Sopocie – 122 osoby bez zawodu. Na terenie Sopotu znajduje się tylko jedna szkoła zasadnicza zawodowa kształcąca na kierunku – sprzedawca, który ukończyło 18 osób. W roku 2010 spodziewano się jedynie o 3 absolwentów mniej.

Prognoza na temat absolwentów z Sopotu w roku 2010 wskazywała, że najwięcej absolwentów spośród **szkół policealnych** wygenerować miała Policealna Sopotcka Szkoła Fotografii WFH - 43 plastyków. Najwięcej absolwentów jeśli chodzi o **szkoły średnie techniczne** ukończyć miało Technikum Zespół Szkół Handlowych - przygotowujące do zawodu organizatora usług hotelarskich – 32 osoby oraz 15 absolwentów **szkoły zasadniczej zawodowej**.

Wnioski

Według danych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku z 2009r. utrzymywał się trend spadkowy przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, spadała liczba ofert pracy, rosła natomiast liczba bezrobotnych, a co za tym idzie – stopa bezrobocia rejestrowanego. Stopa bezrobocia wynosiła dla Sopotu na koniec 2009 roku 3,6%.

Wzrost bezrobocia w 2009 roku nie był dla absolwentów – ludzi młodych, w większości nie posiadających żadnego doświadczenia zawodowego – okresem łatwym. Na lokalnym rynku pracy znajdowali się bowiem bezrobotni z większym doświadczeniem zawodowym, nierzadko specjaliści, osoby wysoko zmotywowane do poszukiwania pracy zarobkowej. Konkurencja w poszukiwaniu pracy była więc niezmiernie

duża, o czym świadczą wypowiedzi pracodawców, „zasypywani” dokumentami aplikacyjnymi już w pierwszym dniu po ukazaniu się informacji o poszukiwaniu nowego pracownika.

Sekcjami, w których w największym stopniu zredukowano zatrudnienie były przetwórstwo przemysłowe (8,%) oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (6,5%).

W PUP Gdynia najwięcej osób z Sopotu napłynęło do bezrobocia z takich grup zawodowych jak:

- Specjaliści – ekonomiści i specjaliści do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych,
- Technicy i średni personel, w zawodach: asystent ekonomiczny,
- Pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy – ślusarze.

Wzrost zatrudnienia odnotowano w sekcji górnictwo i wydobywanie (11,3%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (8%).

Do PUP Gdynia najwięcej ofert pracy z Sopotu napłynęło z sekcji:

- Technicy i inny średni personel, głównie opiekunowie domu opieki społecznej,
- Pracownicy przy pracach prostych, m.in. robotnicy gospodarczy, sprzątaczkę,
- Pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy, m.in. spawacze ręczni łukiem elektrycznym, stolarze.

Z raportu popytu na pracę za rok 2009 sporządzonego przez GUS najwięcej wolnych miejsc pracy w sektorze publicznym i prywatnym istniało dla specjalistów, techników i innego średniego personelu oraz robotników przemysłowych i rzemieślników, w budownictwie, przetwórstwie przemysłowym, działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej, handlu hurtowym i detalicznym, naprawie pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

Tendencja do zdobywania jak najbardziej ścisłej specjalizacji w konkretnych zawodach, a jednocześnie posiadanie ogólnej, interdyscyplinarnej wiedzy będzie kluczowym czynnikiem, od którego może zależeć późniejsze zatrudnienie absolwentów.

Obecność na terenie Trójmiasta dużej liczby uczelni wyższych i szkół średnich sprawia, że co roku rynek pracy zasilany jest przez nowe kadry. Znalezienie pracy przy tak wysokim stopniu konkurencji, zwiększonym dodatkowo przez skutki kryzysu ekonomicznego stawia absolwentów w sytuacji niezmiernie trudnej.

Jednym z najważniejszych zadań dla absolwentów stać się musi zdobycie doświadczenia już podczas odbywania nauki. Praktyki, prace wakacyjne, wolontariat, a głównie staż w jak najlepszym z możliwych środowisku branżowym są metodą, aby zaistnieć z powodzeniem na rynku pracy. Wspierając powyższe działania młodych ludzi PUP Gdynia zrealizował i realizuje obecnie, wiele programów stażowych zarówno w instytucjach publicznych, jak i w przedsiębiorstwach prywatnych.